

Bir Sevdadır JMO!

Hasan Özaslan

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 3. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

“...Odamız ve üyelerinin uzun yıllara dayanan mücadelesi ve emekleri toplumda karşılık bulmuş ve deprem, heyelan, madencilik ve zemin etütleri vb. gündeme geldiğinde JMO çağrışımı yapılır olmuştur. Şunu gururla ifade etmeliyim ki 50 yıllık süreçte Odamız yaptığı çalışmalarla nitelik ve nicelik açısından gelişerek büyümüş ve toplumda güvenilir ve saygın bir referans olarak yerini almış bulunmaktadır...”

Bir sevda masalı JMO ‘yu anlatmak ve sayfalara sığdırmak çok kolay değil. Bu nedenle, JMO tarihinin tanık olduğum kesitlerinin bir kısmına değinmek istiyorum.

Üst örgütümüz TMMOB 6235 sayılı yasa ile 1954 yılında kurulmuştur. Bu tarihte birliğe dahil olan odaların yetki ve sorumluluk alanları belirlenmiştir. JMO ise 20 yıllık bir gecikme ile 1974 yılında kurulmuştur.

Multidisipliner bir yapıya Odamızın geniş bir yelpazeye yayılan çalışma alanlarının belirlenmesi ve konuya ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması genç odamızın ilk önceliklerinden birisi olmuştur. Bu bağlamda, ihtisas komisyonları oluşturulmuş ve üyelerimizin pratikte görev yaptığı alanlar incelenmiştir.

Mesleki haklarımızın alınması sürecinde Odamızın finansal, örgütsel ve toplumsal bel-

lekteki yerinin geliştirilmesi için yoğun bir çalışmanın içine girilmesi gerekiyordu. Meslek sorunları ile ülke sorunlarının ayrılmaz bir bütün olduğu gerçeği ile üyelerimiz ekonomik ve demokratik mücadele içerisinde yerini almıştır. Gerek mesleki alanlarda gerekse ülke sorunları konusunda TMMOB’ye bağlı diğer odalarla işbirliğine gidilmiştir.

1976-1977 ve 1977-1978 tarihleri arasında sırasıyla Oda başkanlığı ve sekreter üye olarak görev aldım. O dönemlerde Odamızın mali olanakları üye aidatları ile sınırlı idi. Bu nedenle yeterli sayıda personelimiz ve meslekten gelen profesyonel kadromuz yoktu. Üyelerimizin tamamına yakını kamu kuruluşlarında görevliydi. Odaya gönül vermiş kadrolar ancak mesai bitiminden sonra ve hafta sonları büyük bir özveri ile çalışmalara katılı-

● Hasan Özasan, Hayrettin Kadioğlu, Ersin Önsel, Hulusi Sarıkaya, Süleyman Türkünal, Hikmet Tümer

yordu. Çoğumuz için JMO “ikinci adresimiz” olmuştu. TMMOB ye bağlı diğer odalarla aramızdaki 20 yıllık açığın kapanması için yoğun çalışmalar içine girmiştik. Genç bir oda oluşumuz nedeniyle güncel gelişmelere karşı her an yararlanacağımız birikim yeterli değildi. Bunu telafi edebilmek için akademisyen üyelerimiz ve kamu kuruluşlarında çalışan uzman meslektaşlarımızdan destek alıyorduk. Bu koşullar altında üyelerimizin özverili çabaları ile periyodik dergi ve bülten çıkarabiliyorduk.

Diğer taraftan, üyelerimizin görev yaptığı kamu kuruluşlarından da destek sağlanıyordu. Bu bağlamda, genel kurul ve bilimsel toplantılar için salonlarını bize açan DSİ, TPAO ve MTA gibi kuruluşlara bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. 1976 yılı içerisinde Mimarlar Odası ile yapılan görüşmeler sonucunda Konur sokak No: 4 adresindeki merkez binasının 3. katına taşındık. Ancak mekanda bir dizi eksiklikler (bilumum büro malzemeleri, kırtasiye, masa, sandalye vb.) söz konusu idi. Yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımızla kendi aramızda görüşerek bir ihtiyaç listesi oluşturduk. Ertesi gün o dönem çalışmakta olduğum MTA Enstitüsü Genel Direktörü sayın Sadrettin Alpan’dan randevu aldım. Biraz da çekinerek sıkıntılarımızı anlattım ve Odamız için yardım talep ettim. Sonuç çok olumluydu. Hafta içerisinde kuruma ait bir kamyonet, talep ettiğimiz araç ve gereçler ile Konur sokaktaydı. Mesle-

ki dayanışma ve madencilik sektörüne katkısı nedeniyle sayın Sadrettin Alpan’a Odamız ve üyelerimiz adına her zaman şükran borçlu olduğumuzu belirtmeliyim.

Görevli olduğumuz dönem içerisinde gerçekleştirdiğimiz en önemli etkinliklerden biri de “Türkiye’de Jeoloji Eğitimi ve Sorunları” paneli 21 Ocak 1978 günü Ankara’da yapıldı. Önemli sorunların ele alınacağı bu panelin tüm üniversiteleri ve yer bilimleri örgütlerini kapsayacak şekilde geniş tabanlı olması hedeflendi. Panel Yöneticisi olarak görev aldığım bu toplantıya Prof. Dr. Altan Gümüş (EÜMBF), Prof. Dr. Önder Öztunalı (İÜFF), Doç. Dr. Mehmet Ayan (AÜFF-SÜFF), Doç. Dr. Orhan Baysal (HÜ), Dr. İsmail Özkaya (ODTÜ), Tahir Öngür (TJK), Doğan Paktunç (Öğrenci temsilcisi), Kaler Sümerman, Bülent Kiper (TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası), Selami Eren (Jeologlar Derneği) katılmışlardır. Panel sonucunda belirginleşen görüşler özetle şunlardır:

- Ülkemizdeki jeoloji eğitimi kendine özgü fakültelerde yapılmalıdır,
- 4+2 sistemi hayata geçirilmeli; ilk 4 yıllık sürede temel jeoloji eğitimi, +2 yıllık sürede (master) uzmanlık eğitimi yapılmalıdır. Temel jeoloji mühendisliği eğitiminde yerel ve özgül koşullara göre belli konulara ağırlık verilebilmeli ancak uzmanlık alanla-

rının ayrı mühendislik dalı haline getirilmesinin önüne geçilmelidir,

- Jeolog-Jeoloji mühendisi arasındaki yapay çelişki ortadan kaldırılmalı, "JEOLOJİ MÜHENDİSİ" unvanında birleşmelidir.
- Eğitim-Üretim bir bütün olmalı, aradaki kopukluğu giderici önlemler alınmalıdır,
- Tüm üniversitelerin gerçekten özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, can güvenliği ve öğrenim-öğretim özgürlüğünün sağlanmalıdır.

İzleyen yıllarda genelde tüm üyelerimiz özelde Selçuk Bayraktar, Kaler Sümerman ve Hikmet Tümer'in olağanüstü çaba ve katkıları ile mesleğimizde unvan birliği sağlanmış ve yasal statüye kavuşmuştur.

Bu dönemde yapılan ve önemli dersler çıkardığımız diğer bir etkinlik de Yeşildere heyelanı ile ilgili basın açıklamasıdır. İl temsilciliğimizden gelen bilgilere ışığında İzmir'in Yeşildere semtini (Vezirağa, 19 Mayıs, Altay, Kosova ve İmariye mahalleleri) etkisi altına alan yer kayması ile ilgili olarak heyelan bölgesini yerinde görmek, halkın sorularını yanıtlamak ve sorunu kamuoyu ile paylaşmak üzere Yönetim Kurulumuz tarafından 23 Ekim 1977 günü basın toplantısı yapılması kararlaştırıldı. Sanırım JMO tarafından gerçekleştirilen, mahalle halkı ve medyanın katıldığı ilk canlı basın açıklaması olacaktı. Ankara'dan ayrılmadan önce İzmir'de bize lojistik destek sağlayabilecek kurumlarla ilgili bilgi aldık. JMO YK sayman üyesi Kadir Dirik, il temsilcimiz Murat Alkan ile basın bülteni hazırladık ve ertesi gün için basın yayın organlarını basın toplantısının yeri ve saati konusunda bilgilendirdik. Ancak basın bültenini daktilo ile yazıp çoğaltarak toplantı sırasında basın mensuplarına iletmemiz gerekiyordu. Bize yardım etmesini beklediğimiz kuruluşlardan birinin yöneticisi (sadece daktilo ve teksirle çoğaltma talebimize karşı) "Jeoloji mühendislerinin heyelanla ne ilgisi var?" şeklinde tuhaf bir yaklaşımda bulundu. Mesleki açıdan gerekli bilgilendirmeyi yaptık. Bu sefer "Peki bu zamana kadar neredeydiniz?" dedi. Cevabımız açık ve netti: "Bugüne kadar belki yoktuk ama bundan sonra hep olacağız!" Talebimiz nazikçe reddedildi. Yine benzer bir kuruluşa gittik. Yardım talebimizi ilettilik ama daktiloları arızalıydı. Tabii bu gelişmeleri tamamıyla deneyimsizliğimiz ve kendi tedbirsizliğimizin sonucu olarak değer-

lendirmek doğru olacaktır. Çünkü Ankara'dan İzmir'e gelip gerçekleştireceğimiz önemli bir etkinliği dar bir zaman aralığına sıkıştırmıştık. Gece vakit ilerlemişti. En sonunda bir haber ajansında (THA) çalışan gazeteci arkadaşımı aradım. Kendisinin uzakta olduğunu ve bize ancak teleks makinası temin edebileceğini söyledi. Sayın Kadir Dirik ile beraber ajansın Konak'taki bürosuna giderek gece geç saatlere kadar davetli basın mensubu sayısı kadar teleks makinası ile basın bülteni yazdık. Ertesi günü mahalle halkının da katıldığı basın açıklaması çok başarılı geçti. Gerek yerel basın gerekse ulusal basın ve TRT'de geniş yer buldu.

Toplumsal bellekten söz etmişken süreç içerisinde Odamız ve üyelerinin uzun yıllara dayanan mücadelesi ve emekleri toplumda karşılık bulmuş ve deprem, heyelan, madencilik ve zemin etütleri vb. gündeme geldiğinde JMO çağrışımı yapılır olmuştur. Şunu gururla ifade etmeliyim ki 50 yıllık süreçte Odamız yaptığı çalışmalarla nitelik ve nicelik açısından gelişerek büyümüş ve toplumda güvenilir ve saygın bir referans olarak yerini almış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, JMO olarak üyelerimizle birlikte bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin içinde yer aldık. Grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar için gerek iş yerlerinde gerekse alanlarda diğer meslek örgütleriyle birlikte ve omuz omuza mücadele ettik.

1977 tarihinde kutlanan 1 Mayıs İşçi Bayramı'na çok sayıda üyemizle katıldık ama ne yazık ki Taksim meydanında geleceğe dair coşku ve umut filizlenirken katliamı yaşadık.

Saygılarımla...

